

УДК 562:631.153.4

Грабак Н.Х. (Україна, Миколаїв)**ВИРОБНИЦТВО ЕКОЛОГІЧНО ЧИСТОЇ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА:
ОРГАНІЗАЦІЙНІ ТА ТЕХНОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ**

Україна має всі умови для нарощування темпів виробництва екологічно чистої продукції рослинництва, яка користуватиметься значним попитом не тільки в нашій країні, але й за рубежом.

Які ж кроки необхідно здійснити для реалізації цього питання?

Визначити зони (райони), які за екологічними показниками придатні для виробництва екологічно чистої продукції рослинництва.

В межах кожної зони (району) виділити господарства, які за своїм матеріально-технічним і фінансовим забезпеченням, а також кадровим складом здатні на належному рівні виконувати вказану роботу. Кількість господарств, а також їх склад може корегуватися через певні проміжки часу

Провести паспортизацію полів виділених господарств за оновленою методикою, розробленою свого часу співробітниками Української сільськогосподарської академії (Шикула М.К. та ін.).

Для виконання роботи, визначеної у п. 3, створити при аграрних ВНЗ або аграрних науково-дослідних установах госпрозрахункові підрозділи з ґрунтознавців, агрохіміків, екологів.

Розробити вітчизняні стандарти на екологічно чисту продукцію рослинництва та порядок її маркування та ін.

Створити мережу лабораторій для сертифікації партій продукції на екологічну чистоту й розробити єдину форму сертифікації на неї.

Розробити методику ціноутворення на екологічно чисту продукцію, враховуючи при цьому витрати виробництва, маркетингові витрати, а також витрати на екологію.

За прикладом багатьох країн Заходу гранична ціна на екологічно чисту продукцію не повинна перевищити 25% від вартості традиційної продукції.

Встановити такий порядок, при якому організації, що займаються експортом рослинницької продукції, заздалегідь заключають контракти з виробниками екологічно чистої продукції й гарантують її реалізацію за прийнятними цінами.

Забов'язати банки надавати господарствам, що виробляють екологічно чисту продукцію на експорт, пільгові кредити для покращення своєї матеріально-технічної бази.

Що стосується технологічного блоку питань, то тут потрібно мати на увазі наступне:

Вузька спеціалізація переважної більшості аграрних підприємств України та прийнята у даний час структура посівних площ з великим відсотком зернових культур не дозволяють дотримуватись так званих науково обґрунтованих сівозмін з добрими попередниками. Тому у цьому випадку потрібно приділяти посилену увагу до систем удобрення, захисту рослин, своєчасному і якісному виконанню усіх технологічних операцій тощо.

При доборі культур і сортів основну увагу звертати не стільки на продуктивність, скільки на їх якісні показники, стійкість проти шкідників і збудників хвороб, а також до несприятливих погодних умов.

В господарствах, де є тваринництво, ретельно займатися заготівлею органічних добрив, використовувати всю нетоварну частину врожаю, а при можливості й нетрадиційні органічні матеріали (сапропелі, сидерати, компости).

Оскільки за сучасних умов повністю компенсувати внесення елементів живлення за рахунок органічних добрив і біопрепаратів практично неможливо, а альтернативи хімічним заходам захисту рослин не завжди можна знайти, певний час доведеться застосовувати штучні мінеральні добрива та хімічні засоби захисту рослин. При цьому важливо вірно добирати препарати, дотримуватись оптимального співвідношення компонентів і термінів застосування тощо. Саме ці моменти, а не самі препарати, мають вирішальне значення у відсутності токсикантів у вирощуваній продукції.